

Knarpad 5km, 9km of 13km
Honden aangelijnd toegestaan
Geschikt voor Nordic walking

Het Knarpad biedt drie routhemogelijkheden: één van 5 km en twee van negen km lengte. Alle drie beginnen ze op het erf van Partycentrum De Meeuwenhoeve, een voormalig melkveebedrijf wat door de fam. Hollander wordt geëxploiteerd als uitgaansgelegenheid. Het Knarpad kenmerkt zich door de gevarieerde natuur van weilanden, bos en dijk, van ruimte en beslotenheid. Daarnaast zijn er bijzondere kunstwerken te bewonderen en zijn er vele sportieve mogelijkheden. De meest opvallende is wel het swinggolf: een variant op een oud Schots schaapsherdersspel, waarbij een rubberen bal met een stok van hole tot hole wordt geslagen. Wandelen, van kunst genieten én golfen in prachtige natuur; dat is driedubbel genieten!

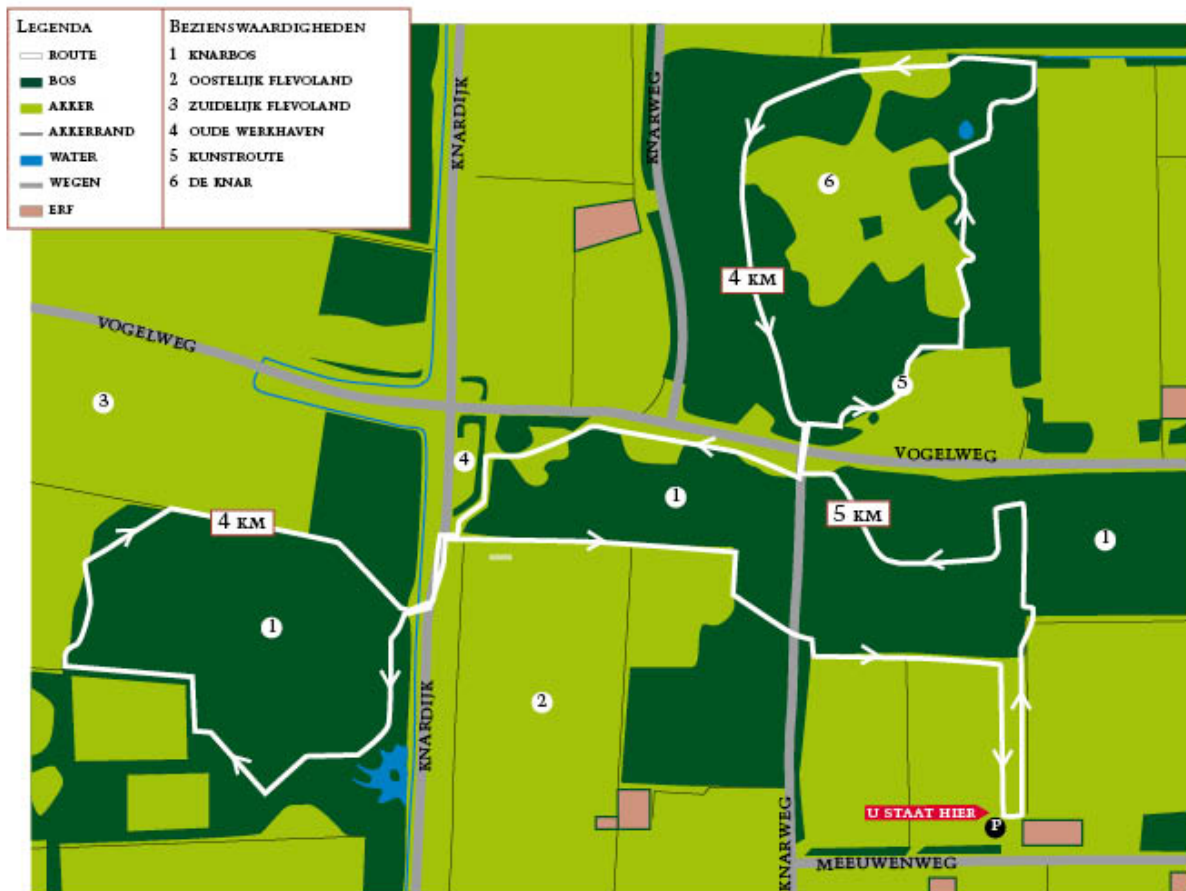

Daarnaast zijn er bijzondere kunstwerken te bewonderen en zijn er vele sportieve mogelijkheden. De meest opvallende is wel het swinggolf: een variant op een oud Schots schaapsherdersspel, waarbij een rubberen bal met een stok van hole tot hole wordt geslagen. Wandelen, van kunst genieten én golfen in prachtige natuur; dat is driedubbel genieten!

START

Alet Hollander
Meeuwenweg 28
8218NE Lelystad

U kunt parkeren op het erf op de parkeerplaats. Honden zijn welkom, echter wel aangelijnd

Route

Vanaf de Meeuwenhoeve loopt u over het erf langs de paardenkralen en dwars door een weiland, waar zomers overigens koeien of paarden kunnen grazen (!), naar het Knarbos. Dat bos is zo'n dertig jaar geleden ingericht met veel loofhout. Vroeger was het een zandplaat in de Zuiderzee waar schepen strandden onder invloed van de watergetijden. Nu is het in eigendom van het Flevoland-landschap, dat meerdere natuurgebieden beheert, zoals het Natuurpark Lelystad en het erfgoed Schokland. Het beheer is er op gericht om er een duurzaam bos van te maken. Daarnaast wordt er hout geogst en heeft het een recreatieve functie.

Het pad loopt kronkelend door het 350 hectare grote bos dat werd ingeplant tussen 1973 en 1975 met voornamelijk loofbomen en een kleine hoeveelheid naaldhout. Al sinds de aanleg van het Knarbos grazen er pony's om het gebied voor dichtgroei te behoeden. In het midden ligt een zandig open terrein met een grote ondiepe plas: één van de weinige plekken in Flevoland waar veenvorming op gang begint te komen. De afwisseling in open en beslotenheid en in vegetatie geeft aan het Knarbos een unieke eigenheid.

Diverse soorten planten zoals de kaardenbol en het jacobskruid voelen zich er thuis, net zoals paddenstoelen, roof- en zangvogels, de ree, de vos, de Jacobsvlinder en kikkers, padden en salamanders! Overigens zijn op enkele van de open ruimtes picknicktafels en -banken geplaatst, zodat u dit stukje bijzondere natuur in alle rust kunt beleven.

Ook bijzonder is dat er langs het Knarpad een aantal kunstwerken staan. Onder de projectnoemer 'Nieuw Verleden' zijn er kunstwerken geplaatst die door de natuur mogen worden aangetast. De mens neemt bezit van de natuur door te bouwen en het landschap in te richten en met dit project geeft de mens de natuur de gelegenheid het bouwsel weer in zich op te nemen. Na verloop van tijd (de kunstwerken worden niet weggehaald) zullen de objecten naar verwachting, romantische plaatsen worden; vervallen en overwoekerde bouwwerken waarvan het niet duidelijk is uit welke geschiedenis ze stammen. De kunstwerken die u tegen kunt komen zijn onder andere de dauwcollector, het meetpunt, de zwevende balk en de schuilhutten.

De langste route, die van 9 km, loopt een stukje over de Knardijk: de dijk met een waterkerende functie tussen Oostelijk en Zuidelijke Flevoland. Een échte dijk dus, die bovendien een ecologische verbindingszone is: een natuurlijke verbindingsweg voor planten en dieren. Vanaf hier heeft u een magistraal wijds uitzicht!

Waterschap Zuiderzeeland beheert onder andere de tochten in Flevoland, een belangrijk onderdeel van het Flevolandse watersysteem. In totaal zijn er 1200 kilometer vaarten en tochten en maar liefst 5000 kilometer sloten. Bij veel watergangen vervangt het waterschap de houten of betonnen oeverrand door een natuurvriendelijke oever. De traditionele berm wordt verruimd tot een plasberm van twee meter breed, die zo'n 30 centimeter diep is. Deze biedt extra ruimte om water vast te houden in tijden van overvloedige neerslag. Het ondiepe water is het leefgebied van waterdiertjes, zoals libellelarven, waterkevers en jonge vis. Daarnaast biedt de glooiende oever meer ruimte aan planten en dieren. Otters, bevers en reeën kunnen makkelijk het water in en uit, libellen scheren over het ondiepe water, vlinders en allerlei andere insecten zoeken nectar bij de bloeiende oeverplanten. Vaak worden ook poelen aangelegd. Hier is in een voormalig populierenbos een plas gemaakt, waar inmiddels een populatie bevers woont. Het pad loopt een stukje over de Knardijk, de westelijke dijk van Oostelijk Flevoland toen Zuidelijk Flevoland nog niet bestond. Ook al scheidt deze dijk nu geen land en water meer, toch moet deze slaperdijk voorkomen dat bij een dijkdoorbraak heel Zuidelijk of Oostelijk Flevoland onder water loopt. In de Knardijk liggen twee keersluizen, die normaal altijd open staan om doorstroming en scheepvaart mogelijk te maken. Door beide sluisen te sluiten, blijft een eventuele overstroming beperkt.

De windmolens in het gebied erachter geven daar bovendien een fascinerend extra effect aan. Ter hoogte van de kruising met de Vogelweg ligt een oude werkhaven die ten tijde van de drooglegging van de beide polders in gebruik was van Zuiderzeewerken. De bootjes liggen er weliswaar niet meer, maar de haven is verder nog volledig in oorspronkelijke staat!

Vervolgens loopt de route door het Knarbos en daarna weer terug over de dijk, waar het pad aansluit op de kortere route. Als u het laatste stuk door de weilanden aflegt, heeft u een mooie gelegenheid het aantal soorten grassen of andere plantjes die u in het land waarneemt, te tellen. Dat aantal groeit namelijk jaarlijks sinds er geen kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen meer worden gebruikt!

Bijzonder is dat het Knarpad dankzij de aangebrachte 'holes', ook kan worden gebruikt om te swinggolfen: een spel dat teruggrijpt op de oervorm van golf in Schotland, waarbij schaapherders met een enkele stok en schapenkeutels een soort kolfspeel speelden. De lange route bevat achttien holes en neemt zo'n vier uur in beslag, de korte route met negen holes ca. twee uur. Swinggolf wordt gespeeld met een rubberen bal die ongevaarlijk is voor publiek en met slechts één stok die drie verschillende slagvakken heeft: om ver te slaan, om te chippen en om te putten. Het spel is bij uitstek geschikt om recreatief in de natuur te beoefenen: het beschadigt het landschap niet en hobbels en pollen in de ondergrond maken het juist extra spannend. Het staat de Kuierlattenwandelaar vrij om tijdens de wandeling van deze 'golfbaan' gebruik te maken. Wie geen spel materiaal heeft, kan daarvoor tegen een vergoeding bij de Meeuwenhoeve terecht.

Of u wel of niet 'swinggolft' tijdens uw wandeling, buiten kijf staat in ieder geval dat u rust en ruimte zult genieten. Het contrast tussen weiland en bos garandeert afwisseling en bovendien een mooie horizon. Een beeld dat wordt versterkt als u een enkele parachutist van de nabijgelegen paraclub door de lucht ziet zweven. Harm en Alet Hollander van de Meeuwenhoeve waar de route begint, beloven u dan ook een tochtje waarvan u met volle teugen zult genieten!

Tevens is het pad nu ook voor GPS wandelaars geschikt, via de site van Patrick en Bert <http://www.2wild.nl/Link.php?ID=377@100> is deze op te halen.

Deelnemers

Het Knarpad loopt over het land van de familie Hollander. Melkveehouder Harm kwam in 1976 van Drenthe naar Lelystad. In Drenthe was men begonnen met ruilverkaveling en Hollander had zijn boerderij en grond kunnen verkopen aan Staatsbosbeheer. In Lelystad pachtte hij 55 van de laatste hectaren die in Oostelijk Flevoland werden uitgegeven. Een hele verandering voor de Drent: 'Ik heb moeten wennen aan de schaalgrootte en de afstanden hier. Alleen al dat je altijd een auto nodig hebt! Het Knarbos was twee meter hoog toen wij hier kwamen. Vooral die kaalheid was wennen. Het gebied is naar mijn beleving dan ook steeds mooier geworden. Het was niks. Nu is het prachtig!'

In 1997 stopte Hollander met melken. De geheel in hout opgetrokken boerderij, waarvan er destijds door de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders zo'n vijftien zijn gebouwd, heeft Hollander verbouwd voor nieuwe bedrijfsactiviteiten op het gebied van recreatie. 'Toen ik naar Flevoland kwam, was het pionieren. Dat doe ik nu weer, maar in een heel andere branche. Ik ben tien jaar geleden al begonnen met een reisbureautje voor excursies naar boerderijen. Toen viel het op dat er in het buitengebied een tekort aan zaalaccommodatie is. Daar heb ik op ingespeeld onder de naam De Meeuwenhoeve. In de stal waarin ruimte was voor 250 dieren, huppelen nu mensen rond: er zijn zalen voor feesten, partijen en andere bijeenkomsten. Daarnaast hebben we arrangementen met sportieve activiteiten als swinggolf, klootschieten, een GPS-wandeltocht en discgolf.'

Harm exploiteerde de Meeuwenhoeve samen met zijn dochter Alet. Zij heeft het bedrijf in 2005 overgenomen. Zij zien de markt voor het plattelandstoerisme groeien en denkt met de Kuierlattenroute een bijdrage te leveren aan de infrastructuur daarvoor. 'Momenteel is alles in deze omgeving nog agrarisch. Maar boeren gaan het steeds moeilijker krijgen. Ik ben ervan overtuigd dat het plattelandstoerisme hier de toekomst heeft. Als we nu beginnen met het aanleggen van een infrastructuur daarvoor, is dat een eerste stapje waar straks de hele omgeving van kan profiteren. Het heeft een aanzuigende werking; het creëert werkgelegenheid en het is goed voor de bekendheid en uitstraling van het gebied.'

Hoewel de omgeving nog nauwelijks wordt benut voor recreatie en toerisme, zijn alle basisfactoren er aanwezig om optimaal te ontspannen. 'We hebben bos en ander groen. Het is hier ongekend genieten. Hier kun je ademhalen. En nog vijf kilometer lopen zonder iemand te zien. Nou, dat red je op de Veluwe niet, hoor. Voor mezelf is het al 26 jaar een perfect recreatiegebied: ik doe graag aan hardlopen en mountainbiken. Dat gaat hier super', aldus Harm.

Het Knarpad loopt tevens door het Knarbos, een terrein van het Flevo-landschap. Door het bos open te stellen voor wandelaars, er picknicktafels en -bankjes toe te staan en bovendien het swinggolf er te permitteren via een overeenkomst met de Meeuwenhoeve, werkt ook deze organisatie mee aan de bevordering van het voorzieningenniveau voor recreatie in Flevoland.

Natuur kunnen we recreatief benutten. Mèt behoud van landschappelijke kwaliteit en natuurwaarden. Dat bewijst het Knarpad!